

18,000 Rd. For de øvrige Banestrækninger vilde de indtil Dato udgjøre 54,000 Rd., men skulde Forsinkelsen, hvad der er stillet i Udsigt, strække sig hen til næste Sommer, vil Spørgsmaalet komme til at dreie sig om et Beløb af 150,000 Rd. eller noget nær derved. Jeg kan lige over for disse Spørgsmaal kun paa Forespørgernes Begne udtale, at skal det ikke blive Stik, at enhver Kontrakt, som Staten indgaar om offentlige Arbejder, skal blive betragtet som et rent-Proformaværk, maa Tiden være kommen til, at der gjøres Ud-
 vor af virkelig at sætte Kontraktens Bestemmelser i Kraft. Der er jo ingen Tvivl om, at der under Undersøgelsen af denne Sag kan tages ethvert tilbørligt Hensyn; men at man skulde kunne finde sig i, at Kontrakter i den Grad siddest over-
 hørige som de her omtalte, tror jeg ikke. Følgerne af denne Forsinkelse med Baneanlægene ere af to Arter. De ere navnlig først af Betydning for de paagjældende Egne i Vest- og Sydhjælland, og jeg skal her minde om, at det ved Loven af 26de Mai 1868 blev bestemt, at Halvdelen af Expropriationsudgiften til disse Baneanlæg skulde udredes af de paagjældende Egne med 3 Mk. pr. Lunde Hartkorn aarlig, og med 16 Sk. for hver Indbygger i Kjøbstederne. Dette Beløb er an-
 slaet til at udgjøre 1 Million Rd., som i det Væsentlige er indbetalt, hvorved det maa erkjen-
 des, at de paagjældende Egne have et meget billigt, ja mere end billigt, et retmæssigt Krav paa ikke at undrages fra den betydelige Fordel, det er at faae disse Anlæg færdige til den Tid, man har gjort Regning paa at kunne benytte dem. Det er et stort Tab i den daglige Omsætning, og da naturligvis væsentlig for de paagjældende Egne, naar de ikke ere blevne færdige; men jeg tør maasse antage, at Andre, navnlig Repræsen-
 tanter for disse Kredse, ville være nærmere til at paatale dette. Forsinkelsen ved Arbejdernes Paabegyndelse har derhos medført et ikke ubetydeligt Tab for Statskassen, og herpaa er der alle-
 rede tidligere gjort opmærksom. Det er blevet sagt, og ikke blevet mod sagt, saa lidt som jeg tror, at det kan modsiges, at dersom man havde be-
 gyndt paa disse Arbejder i rette Tid, det vil sige paa et saadant Tidspunkt, at man kunde være sikker paa, at de derefter kunde være færdige til den fastsatte Tid, vilde der alene paa Indkjøb af Skinner være bespart 50 pSt, hvilket udgjør et Beløb af over 400,000 Rd. Ligeledes vilde der have været sparet en betydelig Sum paa Arbeids-
 priserne, som netop i det Aar, der laa imellem, steg ganske overordentlig, og endelig vilde der derved, at der havde kunnet gives 3 i Stedet for 2 Aars Frist med Hensyn til Arbejderne paa Banerne, have været indvundet en betydelig Besparelse, hvilket fremgaar af de Oplysninger, vi have med Hensyn til de Tilbud, der ere gjorte om Kontraktens Afslutning. Et af Tilbudene er nemlig saaledes, at vi, for saa vidt man med

Hensyn til Vestbanens Udførelse kunde faae Frist til 1ste Januar 1875, blot for det ene Stykke fra Ringkjøbing til Esbjerg, vilde have sparet 115,000 Rd. Det vil altsaa ses, at man, dersom en lignende Maale-
 stof kan anvendes paa de 2 andre Baner, som hver repræsenterer omtrent $\frac{1}{3}$ af Beløbet, rimeligvis vilde have sparet omtrent 300,000 Rd. ved at lade Arbeidet udføre i 3 i Stedet for i 2 Aar. Det økonomiske Tab, som Staten er udsat for ved denne Forsinkelse, fremkommer jo ikke alene gennem Benyttelsen af Statsbanenettet overhovedet, men det beror navnlig paa, at disse Sernbaner ikke have kunnet bruges i rette Tid. Jeg skal for saa vidt kun minde om, at dersom Vestbanen, saaledes som det er stillet i Udsigt, ikke kan ventes færdig før et Aar efter den fastsatte Frist, vil Esbjerg Havn i den Tid være berøvet Halvdelen af sin Betydning, idet Trafikken op igennem hele Vesthjylland, altsaa netop i Kreaturegnerne, hele dette Aar vil være adskilt fra Havnen, hvilket vistnok vil have meget stor Betydning. Jeg tror derfor, at der er al Anledning for Forespørgerne til at henvende sig til Regjeringen for at søge Oplysning om: „i hvilken Udstrækning de med Staten indgaaede Kontrakter om Anlægene af de nyeste Baner og af Esbjerg Havn med Sikkerhed kunne ventes opfyldte“. Jeg skal her sige, at der ved Udtrykket „i hvilken Udstrækning“ naturligvis nærmest tænkes paa Tidspunktet, og med Hensyn til Spørgsmaalet om Esbjerg Havn skal jeg kun tilføje, at vi derom i Finantsudvalget have faaet en Meddelelse, som lyder paa, at Esbjerg Havn er bleven afleveret til Afbenyttelse den 15de August, altsaa $1\frac{1}{2}$ Maaned efter Fristens Udløb, medens andre Arbejder ved Havnen endnu ikke ere færdige. Ligeledes vil der være al Anledning til at spørge om: „hvorledes Regjeringen agter at stille sig til sine Kontrahenter med Hensyn til stedfindende Overstridelse af Kontrakterne?“

Indenrigsministeren: Det ærede Medlem, der paa Forespørgernes Begne fremsatte denne Forespørgsel, udtalte sig fra første Færd af derhen, at der nu var god Anledning til at paatale den Fremgangsmaade, som var brugt i denne Sag, og det af forskellige Grunde, men navnlig af Hensyn til det finansielle Tab, som Regjeringen ved sin Fremgangsmaade ved at ordne og fremme de her omhandlede Anlæg har paaført Statskassen. Jeg vil ikke unblade strax at udtale, at det undrede mig at høre det ærede Medlem udtale sig, som om der her var Noget lige over for Regjeringen at paatale. Denne Sag om de vest- og sydhjydske Sernbaneanlæg har jo en Historie, som er fuldkommen vel bekendt for det ærede Ting, og i Meget er den faktisk og rigtig fremstillet fra det ærede Medlems Side. Dog maa jeg bemærke, at naar Bebrejdelseerne syntes rettede imod den daværende Indenrigsminister, den nuværende Conseils-